



Ένα νέο hotspot στη Σάμο | αποτροπή και απομόνωση υπονομεύουν τα δικαιώματα των ανθρώπων που ζητούν άσυλο στο Αιγαίο

Μετά από πέντε χρόνια μαζικής κράτησης και συνωστισμού με άσχημες συνθήκες διαβίωσης και τρομερές συνέπειες για τη ψυχική υγεία των ανθρώπων που ζητούν άσυλο οι οποίοι βρίσκονται περιορισμένοι στο νησί, η Ελληνική κυβέρνηση αποφάσισε να αυξήσει τη μεταφορά των κατοίκων του Κ.Υ.Τ. στην ηπειρωτική Ελλάδα (1). Ο σκοπός αυτής της αλλαγής δεν ήταν για ανθρωπιστικούς λόγους αλλά για την προετοιμασία μιας μεγαλύτερης και πιο περιορισμένης μονάδας, βρισκόμενη μακριά στη μέση του νησιού χρηματοδοτημένη εξ ολοκλήρου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (2).

Σήμερα, 18 Σεπτεμβρίου, το Πολυδύναμο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης θα εγκαινιαστεί επίσημα παρουσία των κυβερνητικών αρχών που προσκάλεσαν τα εθνικά και διεθνή μέσα ενημέρωσης. Μέσω μαζικής ενημέρωσης. Σύμφωνα με επίσημες πηγές, έως το τέλος του μήνα όλοι οι αιτούντες άσυλου θα έχουν μεταφερθεί σε αυτή τη νέα δομή και το παλιό Κ.Υ.Τ. στο Βαθύ θα κατεδαφιστεί (3).

Ωστόσο παρόλο που η κυβέρνηση θέλει να προωθήσει τη νέα δομή, αυτό δεν θεωρείται λύση ως προς τη προηγούμενη πενταετή κατάσταση της Σάμου και του Αιγαίου (4). Ανθρωπιστές, τοπικές ομάδες αλληλεγγύης και ομάδες προσφύγων έχουν όλοι εκφράσει τις ανησυχίες τους ως προς το περιορισμό των ελευθεριών και όχι μόνο που θα επιφέρει αυτή η νέα δομή.

Παρότι οι συνθήκες ζωής στη νέα δομή πρόκειται να βελτιωθούν η μεγάλη έκταση και η απομόνωση θα έχει σίγουρα αρνητική επίπτωση στην ψυχική υγεία των ανθρώπων. Όχι μόνο ο μαζικός περιορισμός και η περιθωριοποίηση επιδεινώνουν προηγούμενα ψυχολογικά τραύματα αλλά επίσης περικλύπτουν την δυνατότητα των ανθρώπων να έχουν πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες εκτός της δομής πρόσβαση στη πληροφόρηση στη νομική υποστήριξη και πρό πάντων διακυβεύεται το δικαίωμα τους για άσυλο.

Παρόλες τις δηλώσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση του DG Home πως η δομή δε θα είναι κλειστή και θα διασφαλιστούν οι ελευθερίες των κατοίκων, οι Έλληνες κυβερνητικοί εκπρόσωποι και οι εθνικές αρχές ασύλου επιμένουν να δηλώνουν πως η δομή θα είναι κλειστή και ελεγχόμενη (5). Αυτά σε συνδυασμό με τα συρματοπλέγματα που περιβάλλουν τη δομή και με την προοπτική να περιοριστούν μέσα αφήνουν ελάχιστη ελπίδα για τους εκατοντάδες ανθρώπους.

Επιπλέον μεγάλη ανησυχία παραμένει το πώς θα επηρεάσει η νέα τοποθεσία τους ανθρώπους που ανήκουν σε ευπαθείς.

Πρώτα απ' όλα, παρά τη δήλωση συμμόρφωσης με τα θεμελιώδη δικαιώματα, καμία ενέργεια δεν έχει παρθεί που να εγγυάται στους κατοίκους του Κ.Υ.Τ. τη πρόσβαση σε εκπαίδευση κατά τη διάρκεια της κράτησης τους στο νησί, υπονομεύοντας περαιτέρω προοπτικές επανακοινωνικοποίησης και ένταξης ενώ η απομακρυσμένη τοποθεσία της εγκατάστασης θα εμποδίσει το έργο των δικτύων αλληλεγγύης που παρέχουν άτυπη εκπαιδευτική υποστήριξη.

Ο ίδιος περιορισμός θα ισχύει για τις οργανώσεις που παρέχουν νομική υποστήριξη και βοήθεια μέσω των πολύπλοκων διαδικασιών ασύλου. Καθώς και την αποδυνάμωση και παραβίαση της δυνατότητας καταγγελίας, παρακολούθησης και συμμόρφωσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Προς το παρόν, η απουσία ασφαλούς περιοχής για γυναίκες και μητέρες με παιδιά είναι η αποκάλυψη της συστηματικής παραμέλησης όσον αφορά την έκθεση γυναικών και κοριτσιών σε παρενόχληση και βία. Η ασφάλεια και η προστασία όλων των γυναικών και των κοριτσιών που περιορίζονται σε αυτήν την εγκατάσταση είναι νομική ευθύνη των εθνικών και ευρωπαϊκών αρχών που έχουν υπογράψει σε αυτήν την πολιτική του περιορισμού.

Την ίδια στιγμή η έλλειψη ενός μηχανισμού προστασίας κατά της σεξουαλικής βίας και βίας με βάση το φύλο θα επηρεάσει περαιτέρω τους LGBTQI+ μετανάστες καθώς η απόφαση να στεγάσουν τους κατοίκους με βάση την εθνικότητα θα έχει ως αποτέλεσμα άνθρωποι οι οποίοι έφυγαν λόγω του φύλου ή της ταυτότητας του φύλου τους θα πρέπει να μένουν με τις ίδιες κοινότητες από τις οποίες έφυγαν.

Μπορούμε να πούμε χωρίς αμφιβολία: ότι αυτό το σύστημα υποδοχής δεν αντιπροσωπεύει τη διεθνή προστασία.

Το ισχύον σύστημα έχει σχεδιαστεί να προκαλεί μεγάλη ζημιά, να στερεί την εξουσία, την αυτονομία να εκφοβίζει και να αποτρέπει τους ανθρώπους από το να ζητήσουν άσυλο στην Ευρώπη.

Έχοντας αυτό υπόψη οι Samos Volunteers δεσμεύονται να παραμείνουν ενεργοί στο νησί για όσο διάστημα χρειάζεται στήριξη, κινητοποιώντας τους πόρους, το χρόνο και τις ενέργειές μας για να καλύψουμε τα κενά στις παροχές ως μάρτυρες στη συστηματική παραμέληση των μεταναστών και των ανθρώπων που ζητούν άσυλο.

Την ίδια στιγμή, ζητούμε την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις εθνικές αρχές να διασφαλίσουν:

1. Αξιόπιστοι μηχανισμοί προστασίας για τις περιθωριοποιημένες ομάδες ανθρώπων που ζητούν άσυλο.
2. Ξεκάθαροι και σαφείς μηχανισμοί για τη παρακολούθηση και εξασφάλιση των βασικών δικαιωμάτων στο νέο Κ.Υ.Τ.
3. Αλλαγή προσέγγισης του μαζικού περιορισμού και καθιέρωση μιας μικρής κλίμακας στέγασης για ευκολότερη ένταξη

Πάνω απ' όλα, χρειαζόμαστε μια κοινή ευρωπαϊκή πολιτική που να υποστηρίζει τα θεμελιώδη δικαιώματα. Μια πολιτική που αναγνωρίζει τη μετανάστευση ως απλή πραγματικότητα στον κόσμο τον οποίο ζούμε και όχι ως μια εθνική και κοινωνική απειλή. Μια πολιτική που ανταποκρίνεται στο ανθρωπινό καθήκον να υποδέχεται ανθρώπους που αναζητούν διεθνή προστασία στη χώρα και στις κοινότητες μας.